

Časť I

Základné pojmy

- (1) dlhé drevo - surové drevo spravidla vyrábané v celých dĺžkach, ktoré sa ďalej nekráti,
- (2) guľatina - dlhé drevo spravidla rozrezané na kratšie časti,
- (3) rovnané drevo - surové drevo, uložené a merané v rovnaniach, ktorého objem sa zvyčajne vyjadruje v priestorových mierach a prepočítava sa na m³ pomocou príslušných prevodových čísiel uvedených napríklad v príslušných technických normách¹⁾, alebo sa objem určí automatizovaným meraním.
- (4) rovnaň – surové drevo rovnakých dĺžok uložené do tvarov merateľných v priestorových mierach
- (5) štiepané drevo – pozdĺžne rozštiepnuté surové drevo

Časť II

Meranie dĺžky surového dreva

- (1) Dĺžka surového dreva sa meria ako najkratšia vzdialenosť medzi koncami výrezu, po povrchu obľej plochy, obvykle od hrubšieho konca. Zárez väčší ako 0,05 m sa započítava do menovitej dĺžky polovicou jeho výšky, najviac však 0,05 m.
- (2) Dĺžka surového dreva sa meria v metroch s presnosťou na 0,01 m a zaokrúhľuje sa na celé decimetre nadol. Pri dlhom dreve so stredovou hrúbkou do 20 cm bez kôry môže byť dĺžka zaokrúhľovaná na celé metre nadol,
- (3) Pri výrezoch združených tried (sortimentov) sa meria hrúbka surového dreva i dĺžka surového dreva zvlášť pre každú kategóriu sortimentov, ak nie je stanovené inak.
- (4) Prídavok k menovitej dĺžke, ak prichádza do úvahy a ak nie je stanovené inak, činí do dĺžky dreva 6 m vrátane 1,5 % a pri dĺžke dreva nad 6 m je 2 %. Prídavok sa do hodnoty menovitej dĺžky nezapočítava.
- (5) Pri meraní rovnaného dreva je prídavok na výšku rovnane minimálne 3 %.

Časť III

Meranie hrúbky surového dreva

¹⁾ STN EN 844 –1 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 1: Všeobecné termíny spoločné pre guľatinu a rezivo, STN EN 844 –2 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 2: Všeobecné termíny pre guľatinu, STN EN 844 –4 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 3: Termíny pre vlhkosť, STN EN 844 –5 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 5: Termíny pre rozmery guľatiny, STN EN 844 –7 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 7 : Termíny pre anatomickú štruktúru dreva, STN EN 844 –8 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 8 : Termíny pre znaky guľatiny, STN EN 844 –10 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 10 : Termíny pre sfarbenie a hubové ochorenia, STN EN 844 –11 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 11 : Termíny pre poškodenie hmyzom, STN EN 844 –12 Guľatina a rezivo, Názvoslovie, Časť 12 : Doplnujúce termíny a všeobecný register.

(1) Hrúbka surového dreva sa meria v milimetroch ako kolmá vzdialenosť medzi dvoma dotyčnicami vedenými rovnobežne v protiahlých bodoch obvodu prierezu²⁾

(2) Meria sa

- a) stredová hrúbka (uprostred menovitej dĺžky výrezu),
- b) hrúbka tenšieho konca (na tenšom konci),
- c) hrúbka hrubšieho konca (na hrubšom konci),
- d) hrúbka vo vzdialenosti 1 m od hrubšieho konca ,
- e) hrúbka vo vzdialenosti 0,10 m od tenšieho konca
- f) hrúbka v kôre; hrúbka bez kôry sa stanovuje v tomto prípade podľa STN¹⁾,
- g) hrúbka bez kôry; v mieste merania sa po celom obvode odkôrni pás o minimálnej šírke 5 cm.

(3) Hrúbka surového dreva do 19 cm sa meria jedenkrát v horizontálnom smere a zaokrúhľuje sa na celé centimetre nadol.

(4) Hrúbka surového dreva 20 cm a viac sa meria dvakrát kolmo na seba alebo ak je to možné ako najväčšia a najmenšia hrúbka. Z oboch meraní bez zaokrúhľovania sa vypočíta aritmetický priemer a zaokrúhľuje sa na celé centimetre nadol.

(5) Pri klasifikácii surového dreva podľa minimálnej hrúbky dreva na tenšom konci (časť VI ods. 6) sa hrúbka dreva meria len raz.

(6) Ak je v mieste merania hrúbky výrazná rastová nepravidelnosť (vyvýšenina, nádor a pod.) potom sa hrúbka meria podľa odseku 2 alebo 3 dvoma meraniami v rovnakej vzdialenosti pred a za miestom výraznej rastovej nepravidelnosti. Z meraní bez zaokrúhľovania sa vypočíta aritmetický priemer a zaokrúhľuje sa na celé centimetre nadol.

(7) Pri automatizovanom meraní sa objem stanovuje na základe minimálne 4 meraní hrúbky v strede menovitej dĺžky výrezu o šírke 20 cm.

Časť IV **Určovanie objemu surového dreva**

(1) Objem surového dreva sa určuje výpočtom alebo pomocou tabuliek³⁾ na základe odmeranej dĺžky a hrúbky s kôrou alebo bez kôry. Uvádza sa v m³ najmenej na dve desatinné miesta.

(2) Pri určovaní objemu surového dreva z hmotnosti surového dreva sa hmotnosť zisťuje vážením.

²⁾ Zákon č. 142/2002 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 431/2004 Z. z.

³⁾ STN 48 0007 Tabuľky objemov guľatiny podľa stredovej hrúbky, STN 48 0009 Tabuľky objemu guľatiny bez kôry podľa stredovej hrúbky meranej v kôre, Čajánek K., Pčolinský I., Pokorný V., : Tabuľky objemu dreva a guľatiny meranej s kôrou, Príroda, Bratislava, 1978, 177 s..

(3) Objem rovnaneho dreva sa urcuje z objemu rovnane podľa prepočítavacích koeficientov alebo automatizovaným meraním.

(4) V prípadoch automatizovaného merania surového dreva môže vlastník alebo oprávnený užívateľ lesa prevziať výsledky takéhoto merania, ak nebolo dohodnuté inak.

(5) Nástroje používané pri meraní vstupných veličín pre určenie objemu surového dreva sú kalibrované a v pravidelných časových intervaloch preskúšané⁴⁾

a) dĺžka sa meria kalibrovaným meradlom s presnosťou najmenej na 1 cm a s toleranciou ± 1 cm,

b) hrúbka sa meria kalibrovaným meradlom s presnosťou najmenej na 1 mm

c) hmotnosť surového dreva vážením sa zisťuje kalibrovanými váhami s presnosťou na 10 kg.

(6) Systém automatizovaného spôsobu zisťovania objemu surového dreva sa musí kalibrovať pred použitím a opakovane kalibrovať po akýchkoľvek úpravách a v pravidelných časových intervaloch⁴⁾.

(7) Pri automatizovanom spôsobe zisťovania objemu surového dreva je možné stanoviť objem surového dreva integráciou objemov jednotlivých sekcií .

(8) Na kontrolu merania hrúbky surového dreva sa môže použiť referenčné meradlo, ktoré je kalibrované s presnosťou na 1 mm a na meranie dĺžky meradlo s presnosťou 0,5 cm. Výsledky kontrolného merania referenčnými meradlami vrátane vypočítaných hrúbok sa nezaokrúhľujú.

Časť V

Zisťovanie znakov kvality

(1) Znaky kvality surového dreva sa posudzujú vonkajšou prehliadkou alebo meraním.

(2) Znaky kvality surového dreva sa určujú podľa noriem STN⁵⁾.

Časť VI

Triedenie surového dreva

Surové drevo sa triedi podľa druhu dreviny, rozmerov a kvality.

Triedenie podľa druhu dreviny

(1) Surové drevo sa triedi podľa druhu dreviny a bežného názvu.

⁴⁾ Zákon č. 142/2000 Z. z. v znení zákona č. 431/2004 Z. z.

Vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 310/2000 Z. z.

⁵⁾ STN EN 1310 Guľatina a rezivo, Metóda merania znakov, STN EN 1311 Guľatina a rezivo, Metóda merania biologického poškodenia.

(2) Pri uvádzaní surového dreva do obehu v rámci Slovenskej republiky alebo pri dovoze surového dreva na územie Slovenskej republiky, bežný názov dreviny možno nahradiť skratkou dreviny podľa osobitného predpisu⁶, ak ide o drevinu, ktorá je v tomto predpise uvedená.

Hlava 2

Triedenie surového dreva podľa rozmerov

(1) Pri rozmerovom triedení surového dreva sa použijú merania podľa časti II a III

(2) Dlhé drevo sa podľa stredovej hrúbky nezávisle na dĺžke výrezu zaraďuje do nasledovných rozmerových tried:

Trieda	Stredová hrúbka bez kôry
L0	do 10 cm
L1a	10 až 14 cm
L1b	15 až 19 cm
L2a	20 až 24 cm
L2b	25 až 29 cm
L3a	30 až 34 cm
L3b	35 až 39 cm
L4	40 až 49 cm
L5	50 až 59 cm
L6	60 cm a viac

(3) Rozdelenie do podtried *a* a *b* môže byť rozšírené na všetky triedy so zachovaním rovnakej gradácie, ako pri triedach L1 až L3.

(4) Guľatina bez kôry sa označuje písmenom *D* a guľatina s kôrou sa označuje písmenom *R*. Podľa stredovej hrúbky meranej s kôrou alebo bez kôry sa guľatina bez ohľadu na dĺžku zaraďuje do nasledovných rozmerových tried:

Trieda	Stredová hrúbka bez kôry v centimetroch	Trieda	Stredová hrúbka s kôrou v centimetroch
<i>D</i> 0	< 10	<i>R</i> 0	< 10
<i>D</i> 1a	od 10 do 14	<i>R</i> 1a	od 10 do 14
<i>D</i> 1b	od 15 do 19	<i>R</i> 1b	od 15 do 19
<i>D</i> 2a	od 20 do 24	<i>R</i> 2a	od 20 do 24
<i>D</i> 2b	od 25 do 29	<i>R</i> 2b	od 25 do 29
<i>D</i> 3a	od 30 do 34	<i>R</i> 3a	od 30 do 34
<i>D</i> 3b	od 35 do 39	<i>R</i> 3b	od 35 do 39
<i>D</i> 4	od 40 do 49	<i>R</i> 4	od 40 do 49
<i>D</i> 5	od 50 do 59	<i>R</i> 5	od 50 do 59
<i>D</i> 6	≥ 60	<i>R</i> 6	≥ 60

(5) Rozdelenie do podtried *a* a *b* môže byť rozšírené na všetky triedy so zachovaním rovnakej gradácie, ako pri triedach D1 až D3 a R1 až R3.

⁶⁾ Zákon č. 217/2004 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 545/2004 Z. z.

(6) Surové drevo sa podľa nameranej hrúbky tenšieho konca a dĺžky výrezu pri splnení oboch parametrov zaraďuje do nasledovných rozmerových tried:

Trieda	Minimálna dĺžka	minimálna hrúbka na tenšom konci bez kôry
H1	8m	10cm
H2	10m	12cm
H3	14m	14cm
H4	16m	17cm
H5	18m	22cm
H6	18m	30cm

(7) Dlhé drevo, ktoré sa triedi podľa hrúbky meranej 1 m od hrubšieho konca (napríklad stlpové výrezy, žrd'ovina) sa zaraďuje do nasledovných rozmerových tried:

Trieda	Hrúbka
P1	menej než 6 cm
P2	7 až 13 cm
P3	14 cm alebo viac

(8) Pri triedení sa rovnané drevo podľa nameranej hrúbky tenšieho konca zaraďuje do nasledovných rozmerových tried:

Trieda	
S1	výrezy o hrúbke 3 až 6 cm (tenké výrezy)
S2	výrezy o hrúbke 7 až 13 cm
S3	výrezy o hrúbke 14 cm alebo viac (hrubé výrezy a štiepy)

Ak je rovnané drevo odkôrnené, vyššie uvedené hrúbky sa znižujú o 1 cm.

Hlava 3 Triedenie surového dreva podľa kvality

(1) Pri triedení surového dreva sa berú do úvahy nasledovné znaky kvality: krivosť, točitosť vlákien, zbiehavosť, hrče, excentrické jadro, reakčné drevo, chyby tvaru kmeňa, trhliny, sfarbenie hubami, hniloba a ostatné chyby spôsobené škodlivými organizmami.

(2) Triedenie surového dreva podľa kvality a jeho označovanie sú uvedené v normách STN⁷⁾.

(3) Podľa kvality sa surové drevo rozdeľuje do kvalitatívnych tried

⁷⁾ STN 480055 Ihličnaté sortimenty surového dreva, Technické požiadavky. STN 480056 Listnaté sortimenty surového dreva, Technické požiadavky. STN P ENV 1927-1 Kvalitatívne triedenie ihličnatej guľatiny, Časť 1: Smrek a jedle. STN P ENV 1927-2 Kvalitatívne triedenie ihličnatej guľatiny, Časť 2: Borovice. STN P ENV 1927-3 Kvalitatívne triedenie ihličnatej guľatiny, Časť 3: Smrekovce a dúglasky. STN EN 1316-1 Listnatá guľatina, Kvalitatívne triedenie, Časť 1: Dub a buk. STN EN 1316-2 Listnatá guľatina, Kvalitatívne triedenie, Časť 2: Topoľ. STN EN 1316-3 Listnatá guľatina, Kvalitatívne triedenie, Časť 3: Jaseň a javor.

- a) trieda A/EHS; zdravé surové drevo vynikajúcej kvality, bez chýb alebo s nepatrnými chybami, ktoré neobmedzujú jeho použitie.
- b) trieda B/EHS; surové drevo štandardnej kvality, vrátane dreva zo suchárov, s jednou alebo viacerými nasledujúcimi chybami: mierna krivosť a mierna točivosť, mierna zbiehavosť, žiadne veľké hrče, niekoľko malých alebo stredne veľkých hrčíc, malé množstvo nezdravých hrčíc obmedzenej veľkosti, mierne excentrické jadro, nepravidelnosť tvaru alebo ojedinelé chyby pri celkovej dobrej kvalite dreva.
- c) trieda C/EHS; surové drevo, ktoré z dôvodu jeho chýb nemôže byť zaradené do triedy A/EHS alebo do triedy B/EHS, ale ktorého kvalita umožňuje priemyslové spracovanie.

Časť VII

Označovanie surového dreva

- (1) Surové drevo klasifikované podľa časti II a III sa označuje rozmerovou triedou.
- (2) Surové drevo sa označuje aj kvalitatívnou triedou podľa časti VI a v sprievodnej dokumentácii druhom dreviny alebo skupiny drevín.
- (3) Surové drevo zaradené do akostnej triedy A/EHS podľa časti VI, Hlavy 3, ods.3 písm. a) sa označí nezmazateľnou značkou „A“ alebo červenou farbou
- (4) Surové drevo zaradené do akostnej triedy B/EHS podľa časti VI, Hlavy 3, ods.3 písm. b) sa označí nezmazateľnou značkou „B“ alebo modrou farbou
- (5) Surové drevo zaradené do akostnej triedy C/EHS podľa časti VI, Hlavy 3 ods.3 písm. c) sa označí nezmazateľnou značkou „C“ alebo zelenou farbou.